

Vergaderjaar 1987–1988

20331 (R 1339)

Overeenkomst inzake voorinspectie tussen het Koninkrijk der Nederlanden voor Aruba en de Verenigde Staten van Amerika; Oranjestad, 16 juni 1987

Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 26 november 1987. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of de Gevolmachtigde Minister van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 26 december 1987.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 november 1987

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 16 juni 1987 te Oranjestad tot stand gekomen Overeenkomst inzake voorinspectie tussen het Koninkrijk der Nederlanden voor Aruba en de Verenigde Staten van Amerika (Trb. 1987, 169).²

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve U hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor Aruba gevraagd.

Aan de Gouverneur van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 26 november 1987 over te leggen aan de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Minister van Aruba is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art.91, (1), add.art.XXI, GW; Art.61, (3), G.W. 1972, en Art.24 Statuut.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

Toelichtende nota

Tijdens het oriëntatiebezoek van premier Eman van Aruba aan Washington in juli 1986 aan verschillende officiële instanties werden verschillende belangrijke onderwerpen die van invloed kunnen zijn op de bilaterale verhouding tussen de Verenigde Staten en Aruba besproken. Een van deze onderwerpen was het lange termijn beleid van de Amerikaanse regering om haar «pre-inspection- en pre-clearance programma» tot luchthavens in zoveel mogelijk landen en in het bijzonder het Caraïbisch gebied uit te breiden, met het oogmerk de afhandeling in de Verenigde Staten van het inkomend luchtverkeer uit die landen aanzienlijk te bespoedigen (hetgeen overigens uiteraard alleen zinvol mogelijk is wanneer vanuit de luchthaven van vertrek een voldoende aantal passagiers naar de Verenigde Staten vertrekt). De onderhavige Overeenkomst is het gevolg van de besprekingen ter zake en het positieve respons van de zijde van de Arubaanse regering. Deze positieve houding berust op het feit dat de Arubaanse regering er met het oog op de vergroting van de financieel economische weerbaarheid van Aruba alles aan gelegen is binnen een periode van beperkte duur te geraken tot een professionalisering van de toeristenindustrie, en voorts op de overweging dat tegemoetkoming aan de Amerikaanse wensen met betrekking tot het «pre-inspection programma» een bijdrage zou kunnen leveren aan de versteviging en uitbreiding van de hechte banden tussen Aruba en de Verenigde Staten, wat past in de politieke doelstelling van de Arubaanse regering.

De Overeenkomst voorziet in de instelling van pre-inspectie faciliteiten op de luchthaven van Aruba door de Amerikaanse «Immigration and Naturalization Service» (I.N.S.).

Onder pre-inspectie dient te worden verstaan, de procedure, waarbij de «I.N.S.» op de luchthaven, inspecties uitvoert op passagiers en vliegtuigpersoneel, die met een rechtstreekse vlucht op weg zijn naar de Verenigde Staten. Hierbij wordt nagegaan of de passagiers en het vliegtuigpersoneel voldoen aan Amerikaanse wetgeving en lagere regelgeving met betrekking tot immigratie en volksgezondheid (artikelen I en II). Inspectie ofwel vooronderzoek ten aanzien van andere Amerikaanse regelgeving, onder meer die met betrekking tot douanezaken, valt niet onder de werking van de Overeenkomst (artikel I (1)).

De I.N.S. agenten kunnen passagiers en vliegtuigpersoneel de toegang tot de V.S. weigeren indien deze niet voldoen aan de wettelijke vereisten, of indien zij niet bereid zijn zich te onderwerpen aan inspectie. Amerikaanse onderdanen of buitenlanders die legaal woonachtig zijn in de Verenigde Staten kunnen in beginsel niet geweigerd worden (artikel III, jo. artikel IV (5)).

Van Arubaanse zijde zal, desgevraagd, bij eventuele weigering de nodige assistentie worden geboden, teneinde te voorkomen dat de betrokken personen toch aan boord gaan (artikel IV (4)). De eventuele kosten die uit de weigering voortvloeien, komen ten laste van de betrokken luchtvaartmaatschappij (artikel VI (4)(b), jo. VIII (2)). De overige kosten van de inspectie komen ook ten dele ten laste van de passagiers, zoals trouwens al eerder het geval was. Ongeacht het wel of niet instellen van het pre-inspectie programma, zijn namelijk sinds kort alle passagiers verplicht een klein bedrag te betalen voor het gebruik van immigratie en douane faciliteiten in de Verenigde Staten. Dit bedrag wordt automatisch geïncorporeerd in de totale kosten van het reisbiljet. Volledigheidshalve zij vermeld dat, alvorens de Amerikaanse autoriteiten besloten hebben met de Arubaanse autoriteiten te gaan onderhandelen inzake het pre-inspectie programma, zij overleg hebben gepleegd met de betrokken luchtvaartmaatschappijen ten einde ervan verzekerd te zijn dat het invoeren van dit programma geen extra financieel ongemak voor de betrokkenen zou opleveren.

De luchtvaartmaatschappijen zijn niet verplicht mee te doen aan het pre-inspectie programma, maar zijn alle voornemens hieraan wel deel te nemen. Zij kunnen overigens in later stadium ook weer besluiten om – op zekere termijn – weer van deelneming af te zien (artikel VI).

Op de I.N.S.-ambtenaren, alsmede hun gezinsleden zijn de relevante bepalingen inzake voorrechten en immuniteiten van het Weens Consolair Verdrag van 19 maart 1967 (Trb. 1965, 40 en 1981, 143) van toepassing. Dit betekent onder meer dat de I.N.S.-ambtenaren niet zijn onderworpen aan de rechtsmacht van de rechterlijke of administratieve autoriteiten van Aruba ten aanzien van de uitoefening van hun functie. Overigens zullen de I.N.S.-ambtenaren geen consulaire werkzaamheden verrichten. Wel zullen zij voor wat betreft de hiërarchische lijn vallen onder verantwoordelijkheid van het Amerikaanse Consulaat-Generaal gevestigd op Curaçao (artikel VII).

Voor de goede orde is als bijlage bij deze toelichting gevoegd de tekst van een «memorandum of consultations» (niet zijnde een verdrag in de zin van de Grondwet) dat bij het afronden van de onderhandelingen over de Overeenkomst is ondertekend namens beide onderhandelingsdelegaties en waarin enkele afspraken tussen de delegaties zijn vastgelegd. Met betrekking tot punt 2 van dit memorandum zij erop gewezen dat uiteindelijk in de Overeenkomst is bepaald (in artikel XI) dat deze voorlopig wordt toegepast vanaf haar ondertekening. In dat kader heeft de pre-inspectie vanaf september 1987 een aanvang genomen. Zoals in punt 1 van het memorandum tot uitdrukking komt, en ook is voorzien in artikel XI van de Overeenkomst, zal de Overeenkomst pas in werking kunnen treden nadat zij parlementair zal zijn goedgekeurd.

Koninkrijkspositie

Uit de aard der zaak zal de Overeenkomst voor wat het Koninkrijk betreft alleen voor Aruba gelden (artikel X). De regering van de Nederlandse Antillen is door het ministerie van Buitenlandse Zaken terzake geïnformeerd direct nadat de tekst van de ontwerp-Overeenkomst was ontvangen. De regering van de Antillen heeft geen bedenkingen geuit en heeft evenmin te kennen gegeven een soortgelijke regeling te willen treffen.

Ten slotte zij vermeld dat op Nederlands verzoek door de Arubaanse delegatie van de delegatie van de Verenigde Staten is duidelijk gemaakt dat het feit dat het Koninkrijk deze regeling ten behoeve van Aruba treft (gewenst door Aruba in het kader van zijn autonomie), niet prejudiciërend werkt op de houding die de andere Koninkrijksdelen in voorkomend geval op basis van hun autonomie zouden willen innemen.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. R. H. M. van der Linden

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Memorandum of consultations:

1 Delegations of the Government of the United States of America and the Government of Aruba met in Aruba, 23–25 February, 1987, to discuss the establishment of a U.S. preinspection program permitting the U.S. immigration and naturalization service (INS) to inspect U.S.-bound air passengers in Aruba. The delegations agreed ad-referendum to the text of a draft agreement (Appended) to govern such a program. The Aruba delegation explained that the proposed agreement must be submitted to the parliament of the Kingdom of the Netherlands for ratification.

2 The two delegations further agreed that 1 September 1987, would be the target date for commencement of the preinspection program. It was agreed that the competent authorities would inform each other as soon as possible and in any event not later than 1 July, 1987, of their readiness to proceed with the program. Furthermore, before the program could be put into operation, the Aruban authorities would have to provide adequate physical facilities for preinspection operations at Queen Beatrix Airport. The INS would have to identify a sufficient level of participation among commercial airlines, and would have to make the necessary arrangements for the provision of INS personnel to staff the facility.

3 The delegations exchanged views and documentary material in respect to appropriate immigration and public health regulations. They agreed to continue close consultations on administrative arrangements required to establish the program. The U.S. delegation agreed to provide the Aruban delegation with a checklist of such administrative arrangements to be the responsibility of the government of Aruba. The Aruban delegation agreed that the government of Aruba would facilitate these arrangements, as well as those for housing required by employees of the U.S. Government assigned to INS duties in Aruba, and for work permits and other employment requirements of Aruban Law for U.S. citizen residents of Aruba employed in the preinspection program.

4 The delegation agreed that the competent authorities of Aruba will consult immediately in Aruba, and as needed, with the appropriate INS officials in charge of design of preinspection facilities. The delegations agreed that INS will inspect and approve the design of the facility before construction.

5 The U.S. delegation explained that U.S. government regulations require that all officers assigned in any capacity to the preinspection program be citizens of the United States. It was further explained that these officers will have no authority to engage in U.S. consular functions. The Aruban delegation assured the U.S. delegation that U.S. citizen residents in Aruba employed would be accorded the privileges and immunities required in the performance of preinspection duties only.

6 The Aruban delegation was headed by Robertico Croes, head, foreign affairs office of Aruba; the U.S. delegation was headed by Stanly Myles, deputy director, office of aviation programs and policy, U.S. department of state.

Robertico Croes
For the Aruban delegation

Stanley Myles
For the U.S. delegation